

**UCHWAŁA NR LXI/426/2024
RADY MIEJSKIEJ W KAMIENIU KRAJEŃSKIM**

z dnia 26 marca 2024 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Kamieniu Krajeńskim za 2023 rok oraz potrzeb w zakresie pomocy społecznej na 2024 rok**

Na podstawie art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2023 r. poz. 901, poz. 1693, poz. 1938, poz. 2760 i z 2024 r. poz. 2754), uchwała się co następuje:

§ 1. Przyjąć sprawozdanie Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kamieniu Krajeńskim za 2023 rok oraz potrzeby w zakresie pomocy społecznej na 2024 rok, w brzmieniu załącznika do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Kamieniu Krajeńskim

Kazimierz Warylak

Załącznik do uchwały Nr LXI/426/2024
Rady Miejskiej w Kamieniu Krajeńskim
z dnia 26 marca 2024 r.

Sprawozdanie z działalności
Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Kamieniu Krajeńskim za 2023 rok
oraz potrzeby na 2024 rok

Spis treści

1. Wprowadzenie
2. Charakterystyka Ośrodka
3. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej
4. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony ofiar przemocy w rodzinie w gminie Kamień Krajeński
5. Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny
6. Realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego
7. Klub Seniora
8. Opieka nad dzieckiem do lat 3
9. Ochrona zdrowia
10. Pozostała działalność
11. Potrzeby na 2024 rok

1. WPROWADZENIE

Podstawowym aktem prawnym regulującym zakres i sposób funkcjonowania Ośrodka jest ustawa o pomocy społecznej. Ustawa jest regulacją prawną domykającą system zabezpieczenia w naszym kraju, dokonującą rozeznania potrzeb osób, rodzin i grup społecznych wymagających wsparcia. Celem pomocy społecznej jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb osób wymagających wsparcia i dbałość o to, aby ich życie było zgodne z zasadą godności człowieka. Bezpośrednio z osobami i rodzinami potrzebującymi pracują pracownicy socjalni, na których ciąży obowiązek rozpoznania potrzeb, diagnoza sytuacji danej osoby bądź rodziny oraz opracowanie planu pomocy. Pomoc społeczna wspiera osoby potrzebujące, ale nie ma ich wyręczać. Klient ma obowiązek współdziałać z pracownikiem w celu rozwiązania jego trudnej sytuacji życiowej

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku Dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej składa corocznie sprawozdanie z działalności Ośrodka. W sprawozdaniu przedstawiona została:

- realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej za 2023 rok,
- realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kamień Krajeński na lata 2022-2026
- realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025

2. CHARAKTERYSTYKA OŚRODKA

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieniu Krajeńskim wg. stanu na dzień 31.12.2023 rok zatrudniał 23 osoby. Dodatkowo podpisano 13 umów zleceń, które dotyczyły realizacji programu asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej.

Pracownicy Ośrodka na bieżąco podnoszą swoje kwalifikacje poprzez uczestnictwo w szkoleniach i seminariach. W 2023 roku oprócz obowiązkowych szkoleń (bhp, czy dla pracowników socjalnych) przeszkolono 15 pracowników, 4 pracowników skorzystało ze szkoleń dofinansowanych z Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Zakres szkoleń jest ściśle powiązany ze stanowiskiem, na jakim pracownicy pracują oraz licznymi zmianami w prawie. Są to między innymi szkolenia z dodatku mieszkaniowego, wydawania i uchylania decyzji administracyjnych, przeciwdziałania przemocy domowej, zmian w ustawie o pomocy społecznej, zmian w prawie pracy i przepisach bhp oraz zamknięcia ksiąg rachunkowych, sporządzania rocznych sprawozdań finansowych, zamówień publicznych, a także ochrony

przetwarzanych danych osobowych. Pracownicy Ośrodka często korzystają też z bezpłatnych szkoleń, organizowanych m.in. przez urząd wojewódzki i inne jednostki.

W 2023 r. działalność Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kamieniu Krajeńskim finansowana była:

- 1) ze środków budżetu gminy – **2.977.109,50 zł**,
- 2) ze środków budżetu państwa – **4.307.788,64 zł**,
- 3) ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – **2.553,00 zł**,
- 4) ze środków Funduszu Pracy – **12.578,42 zł**,
- 5) ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 – **23.243,06 zł**,
- 6) ze środków Funduszu Pomocy Ukrainie – **72.561,08 zł**,
- 7) ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego – **3.251,22 zł**,
- 8) ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego – **4.800,00 zł**,
- 9) ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – **750,00 zł**.

Środki z Europejskiego Funduszu Społecznego pozyskane zostały w ramach realizowanego projektu „Kujawsko-Pomorska Teleopieka”.

Wydatki ośrodka w 2023 r. wyniosły łącznie **7.404.634,92 zł** i rozkładały się następująco:

- 1) ochrona zdrowia – **11.000,00 zł**,
- 2) pomoc społeczna – **3.376.546,44 zł**,
- 3) pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej (dodatek węglowy, dodatek elektryczny, dodatek gazowy – refundacja podatku VAT) – **24.161,06 zł**,
- 4) rodzina (świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, świadczenia wychowawcze, Karta Dużej Rodziny, wspieranie rodziny, rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze) – **3.992.177,42 zł**,
- 5) gospodarka komunalna i ochrona środowiska (program Czyste Powietrze) – **750,00 zł**.

Tabela nr 1 Wydatki MGOPS w Kamieniu Krajeńskim

Lp.	Nazwa zadania	Plan	Wydatki	%
1.	Ochrona zdrowia (profilaktyka)			
	Ogółem	11.000,00	11.000,00	100,00
	Dotacja	-	-	-
	Własne	11.000,00	11.000,00	100,00
2.	Domy Pomocy Społecznej			
	Ogółem	632.200,00	632.128,94	99,99

	Dotacja	-	-	-
	Własne	632.200,00	632.128,94	99,99
3.	Ośrodki wsparcia			
	Klub Seniora			
	Ogółem	89.980,00	89.487,50	99,45
	Dotacje	-	-	-
	Własne	89.980,00	89.487,50	99,45
4.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane przy zasiłkach stałych			
	Ogółem	7.472,00	7.450,61	99,71
	Dotacja	7.472,00	7.450,61	99,71
	Własne	-	-	-
5.	Zasiłki okresowe			
	Ogółem	42.500,00	42.484,78	99,96
	Dotacja	42.500,00	42.484,78	99,96
	Własne	-	-	-
6.	Zasiłki celowe			
	Ogółem	60.800,00	60.800,00	100,00
	Dotacja	-	-	-
	Własne	60.800,00	60.800,00	100,00
7.	Dotatki mieszkaniowe			
	Ogółem	114.044,00	114.043,52	100,00
	Dotacja	-	-	-
	Własne	114.044,00	114.043,52	100,00
8.	Zasiłki stałe			
	Ogółem	98.529,00	97.059,18	98,51
	Dotacja	98.529,00	97.059,18	98,51
	Własne	-	-	-
9.	Wypłacanie wynagrodzenia dla opiekunów prawnych			
	Ogółem	110.436,00	110.435,12	100,00
	Dotacja	110.436,00	110.435,12	100,00
	Własne	-	-	-
10.	Utrzymanie ośrodka pomocy społecznej			
	Ogółem	1.361.722,50	1.339.171,94	98,34
	Dotacja	151.178,22	151.178,22	100,00
	Własne	1.210.544,28	1.187.993,72	98,14
11.	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne			
	Ogółem	664.054,00	657.316,58	98,99
	Dotacja	77.410,00	74.364,65	96,07
	Własne	586.644,00	582.951,93	99,37
12.	Program „Posilek w szkole i w domu”			
	Ogółem	161.667,00	160.984,70	99,58
	Dotacja	113.000,00	112.317,70	99,40
	Własne	48.667,00	48.667,00	100,00
13.	Prace społecznie użyteczne			

	Ogółem	19.000,00	16.901,92	88,96
	Dotacja	-	-	-
	Własne	19.000,00	16.901,92	88,96
14.	Dodatki elektryczne, gazowe, dodatek węglowy			
	Ogółem	24.263,06	23.243,06	95,80
	Dotacja	24.263,06	23.243,06	95,80
	Własne	-	-	-
15.	Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, świadczenia wychowawcze			
	Ogółem	3.718.691,00	3.712.245,81	99,83
	Dotacja	3.692.891,00	3.686.722,49	99,83
	Własne	25.800,00	25.523,32	98,93
16.	Karta Dużej Rodziny			
	Ogółem	2.071,00	1.885,00	91,02
	Dotacja	2.071,00	1.885,00	91,02
	Własne	-	-	-
17.	Asystent rodziny			
	Ogółem	108.486,42	96.911,62	89,33
	Dotacja	12.578,42	12.578,42	100,00
	Własne	95.908,00	84.333,20	87,93
18.	Rodziny zastępcze			
	Ogółem	120.000,00	117.119,63	97,60
	Dotacja	-	-	-
	Własne	120.000,00	117.119,63	97,60
19.	Placówki opiekuńczo-wychowawcze			
	Ogółem	6.159,00	6.158,82	100,00
	Dotacja	-	-	-
	Własne	6.159,00	6.158,82	100,00
20.	Składka zdrowotna			
	Ogółem	34.496,00	34.495,11	100,00
	Dotacja	34.496,00	34.495,11	100,00
	Własne	-	-	-
21.	Czyste Powietrze			
	Ogółem	750,00	750,00	100,00
	Dotacja	750,00	750,00	100,00
	Własne	-	-	-
22.	Fundusz Pomocy Ukrainie			
	Ogółem	72.568,00	72.561,08	99,99
	Dotacja	72.568,00	72.561,08	99,99
	Własne	-	-	-

źródło: opracowanie własne

3. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

3.1. Obowiązkowe i własne zadania gminy (zgodnie z art. 17 ustawy o pomocy społecznej)

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy m.in.:

- zasiłek okresowy – wydatkowana kwota 42.484,78 zł, pomocą objęto 39 rodzin, wypłacono 150 świadczeń,
- zasiłek celowy – wydatkowana kwota 60.800,00 zł, pomocą objęto 63 rodziny, wypłacono 87 świadczeń m.in. na zakup opału, odzieży, żywności, dofinansowanie kosztów związanych z leczeniem i zakupem leków, remontem mieszkania. W tym ze względu na zdarzenie losowe wydatkowano kwotę 14.000,00 zł w postaci 3 świadczeń dla 3 rodzin,
- zasiłek stały – wydatkowana kwota 97.059,18 zł, pomocą objęto 19 osób, w tym 18 samotnie gospodarujących, wypłacono 165 świadczeń,
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne – wydatkowana kwota 7.450,61 zł, liczba świadczeniobiorców za których opłacono składkę 16, liczba opłaconych składek 131,
- dożywanie z programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” – wydatkowana kwota 160.984,70 zł, pomocą w formie posiłku objęto 53 dzieci i 26 osób dorosłych oraz w formie zasiłku celowego na zakup żywności 43 rodziny.
- usługi opiekuńcze – z pomocy w formie usług opiekuńczych skorzystało 45 osób. Łącznie zrealizowano 11.167,5 godziny usług a wpływy z ich realizacji stanowiły kwotę w wysokości 111.456,21 zł. Pełen koszt usługi za 1 godz. wynosi 25,00 zł. (Uchwała nr XXXV/234/2022 r. Rady Miejskiej w Kamieniu Kraj. z dnia 25 stycznia 2022 r.),
- kierowanie osób do domu pomocy społecznej – wydatkowana kwota na utrzymanie 14 mieszkańców w domach pomocy społecznej wyniosła 632.128,94 zł.

3.2. Zadania gminy zlecone z zakresu administracji rządowej (zgodnie z art. 18 ustawy o pomocy społecznej)

- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi – wydatkowana kwota 1870,00 zł, pomocą w formie specjalistycznych usług opiekuńczych objęto 2 osoby (psycholog, fizjoterapeuta),
- wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki – wydatkowana kwota 108.778,59 zł, wypłacono 16 opiekunom prawnym za sprawowanie opieki nad 21 osobami ubezwłasnowolnionymi.

3.3. Pomoc przyznana obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium Polski po 24.02.2022 r. ze środków Funduszu Pomocy Ukrainie:

- zasiłek okresowy – wydatkowana kwota 28.845,13 zł, pomocą objęto 4 rodziny, wypłacono 36 świadczeń,
- zasiłek celowy z przeznaczeniem na zapewnienie jednego gorącego posiłku dla dzieci i młodzieży w szkole i przedszkolu – wydatkowana kwota 4.262,87 zł, wypłacono 18 świadczeń dla 3 rodzin,
- zasiłek stały – wydatkowana kwota 13.796,00 zł, pomocą objęto 5 osób, w tym 2 samotnie gospodarujące, wypłacono 41 świadczeń,
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne – wydatkowana kwota 1.377,65 zł, liczba świadczeniobiorców za których opłacono składkę -5, liczba opłaconych składek 41,
- jednorazowe świadczenie pieniężne dla osób, które opuściły Ukrainę w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa – wydatkowana kwota 900,00 zł, wypłacono dla 3 osób.

4. REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE KAMIEŃ KRAJEŃSKI ZA 2023 ROK

4.1. Podstawy prawne programu

Zgodnie z uchwałą Nr XLI/290/2022 Rady Miejskiej w Kamieniu Krajeńskim z dnia 31 sierpnia 2022 r. został uchwalony Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kamień Krajeński na lata 2022 - 2026 r. Głównymi celami powyższego programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy. Program zakłada również prowadzenie skutecznej edukacji osób, działających na rzecz rodziny dotkniętej przemocą, dostarczanie społeczeństwu wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z tym problemem oraz propagowanie pozytywnych rozwiązań merytorycznych, organizacyjnych i prawnych, związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Podstawowym dokumentem regulującym kwestie przemocy w rodzinie w ujęciu prawnym jest *ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249) zmieniona ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu

przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw, której przepisy nakładają nowe zadania na samorządy gminne.

W 2023 r. zaczęły obowiązywać nowe przepisy dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a ich pierwszym dostrzegalnym elementem jest zastąpienie dotychczasowego sformułowania „przemoc w rodzinie” na „przemoc domową”. Ustawodawca, oprócz samej zmiany w tytule ustawy i jej poszczególnych przepisach, wprowadził też wiele nowych rozwiązań legislacyjnych, których celem jest poprawa sytuacji osób dotkniętych przemocą. Co za tym idzie, dokonano zmian w zakresie funkcjonowania podmiotów działających w obszarze przeciwdziałania przemocy, jak też w samej procedurze „Niebieskie Karty”.

W ramach realizacji programu na terenie gminy Kamień Krajeński od dnia 21 września 2023 r. funkcjonuje nowy Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Kamieniu Krajeńskim, poprzedni skład Zespołu wygasł z mocy prawa. Obecnie w skład Zespołu wchodzi przedstawiciele:

- MGOPS w Kamieniu Kraj.,
- placówek oświatowych,
- policji,
- MGKRPA w Kamieniu Kraj.,
- ochrony zdrowia,
- przedstawiciel kuratorskiej służby sądowej,
- przedstawiciel PPP w Sępólnie Kraj.

Wspólna wymiana doświadczeń i spostrzeżeń pozwalała podjąć szersze działania pomocowe. Bezpośredni sposób przekazywania informacji, podejmowanie konkretnych działań niewątpliwie usprawniały pracę i znacznie szybciej pozwalały na osiągnięcie zamierzonego celu.

4.2. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych

W związku z działalnością Zespołu Interdyscyplinarnego odbywały się posiedzenia, których prace prowadzone były w zależności od zgłaszanych potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. **W 2023 r. odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, 44 spotkania grup roboczych oraz 6 spotkań grup diagnostyczno-pomocowych**, których celem było opracowanie i realizacja indywidualnego planu pomocy rodzinie, monitorowanie

sytuacji, w których dochodzi do przemocy oraz dokumentowanie działań podjętych wobec rodzin, w których wszczęto procedurę „Niebieska Karta”.

Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewniał Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieniu Krajeńskim.

Procedura „Niebieska Karta”

W 2023 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły 23 „Niebieskie Karty”, które zostały wszczęte przez przedstawicieli niżej wymienionych podmiotów:

Tabela nr 2 Podmioty wszczynające procedurę „Niebieska Karta” w 2023 r.

Policja	MGOPS	MGKRPA	Oświata
8	10	2	2

źródło: opracowanie własne

W omawianym okresie sprawozdawczym zakończono 19 procedur „Niebieska Karta” Łącznie w 32 rodzinach prowadzona była procedura „Niebieska Karta” wdrożona w latach 2021, 2022 i 2023.

Działania prowadzone przez Zespół Interdyscyplinarny oraz grupy robocze w 2023 roku

- w trakcie prowadzenia procedury Niebieskiej Karty wypełniono:
 - **16** kwestionariuszy Niebieskiej Karty C - dla osób doznających przemocy,
 - **16** kwestionariuszy Niebieskiej Karty D - dla osób podejrzanych o stosowanie przemocy,
- wobec **4 osób** stosujących przemoc toczyło się postępowanie z art. 207 § 1 Kodeksu Karnego (znęcanie się), w tym 2 sprawy zostały umorzone, 1 sprawca otrzymał wyrok skazujący, a 2 postępowania są w toku,
- wobec **5 sprawców** przemocy wydano nakaz opuszczenia lokalu i zakaz zbliżania do osób pokrzywdzonych,
- skierowano **12 osób** do MGKRPA w Kamieniu Kraj.,
- **7 osób** objętych procedurą „Niebieska Karta” skorzystało ze wsparcia psychologa,
- prowadzony jest monitoring sytuacji rodzinnej przez pracowników socjalnych, funkcjonariuszy policji, a także jeśli jest potrzeba przez pedagoga szkolnego i pielęgniarkę środowiskową. Monitoring jest stałym elementem działań i dotyczy wszystkich rodzin, gdzie jest prowadzona procedura Niebieska Karta,

- udzielono pomocy materialnej dla **4 rodzin** (pomoc finansowa) i **4 rodziny** objęte były pomocą i wsparciem asystenta rodziny,
- złożono **4 wnioski** do Sądu Rejonowego w Tucholi o wgląd w sytuację rodzin objętych procedurą „Niebieska Karta”.

Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Dotyczy to rodzin, w których wystąpiło zagrożenie dobra i bezpieczeństwa dziecka, skutkującego koniecznością natychmiastowego umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. W tym trybie w roku 2023 r. zostało zabezpieczone **2 dzieci**.

Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc

Na spotkania grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych wzywane były osoby wobec których zachodziło podejrzenie, że są sprawcami przemocy w rodzinie. Osoby stosujące przemoc na bieżąco informowane były przez grupę roboczą o możliwości skorzystania z programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy realizowanego przez PCPR. W 2023 roku żadna z osób - sprawców przemocy nie zgłosiła się do uczestnictwa w programie. Część sprawców przemocy domowej oraz osób uzależnionych od alkoholu korzystało z zajęć dla sprawców przemocy domowej z psychologiem organizowanych przez Punkt Konsultacyjny ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przemocy w Rodzinie w Kamieniu Krajeńskim w Gminie Kamień Krajeński. Sprawców przemocy informowano o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy w rodzinie o konsekwencjach zdrowotnych, społecznych, rodzinnych oraz materialnych. Prowadzono systematyczne wizyty w miejscu zamieszkania. Ponadto motywowano ich do podjęcia działań na rzecz zatrzymania przemocy, do życia w rodzinie zgodnie z zasadami i normami współżycia społecznego, w przypadku osób nadużywających alkoholu, zgłaszano ich do MGKRPA w Kamieniu Krajeńskim.

Zapewnienie pomocy osobom dotkniętym przemocą oraz członkom ich rodzin

Na spotkania grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych zapraszane były osoby, wobec których zachodziło podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie. Ustalane zostały plany pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Członkowie grup roboczych/ grup diagnostyczno-pomocowych monitorowali sytuację, w których dochodzi do przemocy oraz

dokumentowali działania podjęte wobec rodzin, w których wszczęto procedurę „Niebieska Karta”.

4.3. Podnoszenie świadomości społecznej i wrażliwości na zjawiska związane z przemocą w rodzinie:

- na terenie szkół organizowane były różnego rodzaju kampanie i programy propagujące zdrowy tryb życia, wzmocnienie autorytetów i prawidłowych postaw. Dzieci brały udział w warsztatach i pogadankach na temat uzależnień, przeciwdziałania agresji, negatywnym zachowaniem,
- w **listopadzie 2023 r.** w szkołach na terenie gminy Kamień Krajeński odbyły się spektakle profilaktyczne zrealizowane przez Teatr Kurtyna z Krakowa o tematyce antyprzemocowej oraz profilaktyce uzależnień a także relacjach rówieśniczych finansowane ze środków MGKRPA w Kamieniu Kraj. Spektakle miały na celu przekazać dzieciom takie wartości jak: empatia, wrażliwość na krzywdę i bezinteresowna pomoc w obliczu zagrożenia zdrowia i życia drugiego człowieka, radzenie sobie z negatywnymi emocjami oraz zachowania mi agresywnymi w domu i w szkole,
- w **grudniu 2023 r.** Zespół Interdyscyplinarny oraz MGOPS w Kamieniu Kraj. zorganizował konkurs plastyczny dla dzieci w szkołach. W konkursie udział wzięło **39 uczniów**. Konkurs miał na celu zwiększenie świadomości uczniów na temat negatywnych konsekwencji wynikających z występowania zjawiska przemocy a także poszerzenie wiedzy wśród dzieci i młodzieży na temat problemu przemocy oraz przemocy rówieśniczej.

4.4. Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocą w rodzinie

W **2023 r.** roku członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz członkowie grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych brali udział w licznych szkoleniach w celu podwyższenia kompetencji zawodowych.

5. REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY

Miejsko-Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023 – 2025 adresowany jest do rodzin z dziećmi, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-

wychowawczych, a jego celem jest przywrócenie rodzinie zdolności do prawidłowego wypełniania tej funkcji, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Zadania w ramach Programu skierowane są do rodzin, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostało poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczych.

5.1. Asystent rodziny jako forma wsparcia

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy obowiązek udzielania pomocy rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wobec swoich dzieci. Pomoc ta realizowana jest przez działania asystenta rodziny, który swoją pracą w środowisku wspiera rodziny w przewyciężaniu ich problemów. Rola asystenta zdecydowanie różni się od roli pracownika socjalnego. Asystent rodziny jest bliżej rodziny i jej problemów, a jego elastyczny, nienormowany czas pracy jest dostosowany do rytmu życia rodziny i jej realnych potrzeb. Rolą asystenta jest niesienie pomocy rodzinom dysfunkcyjnym z małoletnimi dziećmi w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, socjalnych, w tym prowadzeniu gospodarstwa domowego, planowaniu wydatków i innych obowiązków rodzicielskich. Zgodnie z ustawą asystent rodziny nie może mieć pod opieką więcej niż 15 rodzin.

W 2023 roku Asystent rodziny współpracował z 19 rodzinami (w których łącznie przebywało 38 dzieci), w tym 4 z nich zostały zobowiązane do tej współpracy przez sąd.

5.2. Piecza zastępcza

Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, po umieszczeniu go w pieczy zastępczej, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zobowiązana jest ponosić odpowiednio wydatki na utrzymanie dzieci w wysokości:

- **10%** w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- **30%** w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- **50%** w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2023 roku w pieczy zastępczej przebywało łącznie 17 dzieci, a wydatkowana kwota na ich utrzymanie wyniosła 123.278,45 zł.

6. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH I FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

6.1. Świadczenia Rodzinne

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieniu Krajeńskim realizuje również zadania w postaci przyznawania i wypłacania niżej wymienionych świadczeń:

- zasiłki rodzinne wraz z dodatkami,
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
- świadczenie „Za życiem”,
- świadczenie rodzicielskie,
- świadczenie wychowawcze - „500+”.

Tabela nr 3 Wydatki na świadczenia rodzinne w ramach zadań zleconych w 2023 r.

L.p.	Wyszczególnienie	Ilość wypłaconych świadczeń	Kwota w zł	Liczba rodzin
1.	Zasiłki rodzinne	2084	247.417,00	111
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych łącznie:	1416	150.655,00	111
2.1	- z tytułu urodzenia dziecka	2	2.000,00	2
2.2	- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wypoczynkowego	29	10.944,00	29
2.3	- samotnego wychowywania dziecka	100	21.700,00	6
2.4	- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	279	20.041,00	24
2.5	- rozpoczęcia roku szkolnego	131	12.845,00	78
2.6	- podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania	402	28.266,00	37
2.7	- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	473	44.859,00	31
3.	Zasiłek pielęgnacyjny	2994	646.225,00	250
4.	Świadczenie pielęgnacyjne	767	1.882.117,00	65
5.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	20	20.000,00	20
6.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	0	0	0
7.	Świadczenie rodzicielskie	101	93.088,00	10
8.	Świadczenie „Za życiem”	1	4.000,00	1
9.	Zasiłek dla opiekuna	0	0	0
10.	Świadczenie złotówka za złotówkę	496	24.519,62	11

źródło: opracowania własne

Poniższa tabela przedstawia ilość opłaconych składek społecznych oraz zdrowotnych dla osób korzystających ze świadczeń rodzinnych.

Tabela nr 4 Wydatki na składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne w 2023 r.

L.p.	Rodzaj świadczenia	Liczba składek	Poniesione wydatki	Liczba rodzin
1.	Ubezpieczenie społeczne	496	334.642,00	42
2.	Ubezpieczenie zdrowotne	158	34.495,00	14

źródło: opracowania własne

6.2. Fundusz Alimentacyjny

Kolejnym instrumentem wsparcia rodzin w 2023 roku były świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Złożonych zostało **34 wnioski**. Organ wydał **3 decyzje odmawiające** przyznania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Z powyższej formy wsparcia w omawianym roku skorzystało **19 rodzin**. Wypłacono 331 świadczeń w łącznej kwocie **148.970,78 zł**.

7. KLUB SENIORA

Działalność Klubu Seniora w Kamieniu Krajeńskim rozpoczęła się 1 lutego 2023 r. Na dzień 31.12.2023 r. 20 osób złożyło deklarację uczestnictwa w zajęciach prowadzonych w Klubie Seniora w Kamieniu Krajeńskim.

Projekty realizowane w Klubie Seniora w 2023 r.:

1. Aktywizacja społeczności lokalnej na terenie działania Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenia NASZA KRAJNA, finansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach osi priorytetowej 11.

Cel: pobudzenie aktywności mieszkańców powiatu sępoleńskiego do większej aktywności poprzez zaangażowanie w działania podmiotów działających na rzecz aktywizacji społecznej.

Działania: działania skierowane do 15 seniorów będących jednocześnie Uczestnikami Klubu Seniora. Zajęcia przeprowadzone w ramach projektu: warsztaty nordic walking z instruktorem – 24 godziny, warsztaty kulinarne z dietetykiem – 8 godzin, zajęcia z wizażystką – 4 godziny, wyjazd do opery.

Liczba uczestników: 15

Okres realizacji: 01.04.2023 – 30.10.2023 r.

Wartość projektu: 11.490,00 zł

Kwota dofinansowania: 11.490,00 zł

2. „Od Juniora do Seniora – łączymy pokolenia” dofinansowany z programu Aktywni+ Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej. Projekt został zrealizowany przy współpracy ze Stowarzyszeniem NASZA KRAJNA.

Cel: integracja międzypokoleniowa oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu seniorów z gminy Kamień Krajeński, zwłaszcza z powodu wieku, a także choroby, samotności.

Działania: warsztaty ogrodnicze, w tym stworzenie miejsca spotkań seniorów przy Klubie Seniora (ul. Sępoleńska 6) – „Zielony zakątek” – 12 godzin, wyjazd studyjny do wioski kwiatowej w Żalnie, warsztaty kulinarne – 20 godzin, spotkanie integracyjne przy grillu, międzypokoleniowe gry stolikowe – 12 godzin, wyjazd integracyjny do zoo, warsztaty teatralne – 16 godzin, warsztaty rękodzielnicze - 16 godzin, 2 spotkania tematyczne – bezpieczny senior – 4 godziny, wyjazd do teatru, zabawa andrzejkowa.

Liczba uczestników: 35 osób: 25 osób powyżej 60 r.ż. oraz 10 dzieci i młodzieży (w tym 18 uczestników Klubu Seniora).

Okres realizacji: 01.04.2023 r. – 31.12.2023 r.

Wartość projektu: 47.915,00 zł

Kwota dofinansowania: 42.440,00 zł

8. OPIEKA NAD DZIECKIEM DO LAT 3

Od maja 2023 r. trwały rozmowy z panią Gizelą Mech, która zainteresowana była prowadzeniem klubu dziecięcego na terenie gminy Kamień Krajeński. Od 1 września 2023 r. Klub Dziecięcy „Wróbelek Elemelek” rozpoczął swoją działalność w Płociczu. W klubie objętych opieką było łącznie pięcioro dzieci. W październiku 2023 r. podjęto stosowne uchwały w celu wsparcia finansowego klubu. Pani Gizela pierwszą dotację otrzymała w grudniu 2023 r. Zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej kwota dofinansowania dla jednego mieszkańca naszej gminy objętego opieką w klubie wynosi 100 zł miesięcznie.

9. OCHRONA ZDROWIA

W roku 2023 przyłączyliśmy się do programu pn. „Profilaktyka WZW B i C w województwie kujawsko-pomorskim” realizowanego przez Województwo Kujawsko-Pomorskie. Program adresowany był do mieszkańców naszego województwa w wieku od 20 do 64 lat, które nie były zaszczepione przeciw WZW, oraz nie były z powodu WZW leczone. Z bezpłatnych badań skorzystało 79 osób.

W sierpniu 2023 r. nad jeziorem Mochel odbyły się badania profilaktyczne pn. Biała Niedziela, podczas której mieszkańcy gminy Kamień Krajeński mogli poddać się bezpłatnym badaniom. Akcja obejmowała badania ABI (nieinwazyjna metoda diagnostyki przewlekłego niedokrwienia kończyn dolnych), TSH (badanie w kierunku niedoczynności tarczycy), prawidłowego poziomu witaminy D, a także w kierunku boreliozy Irg/Im. Podczas tego wydarzenia prowadzone były także badania w kierunku WZW z programu „Profilaktyka WZW B i C w województwie Kujawsko-Pomorskim”. Przedsięwzięcie spotkało się z bardzo dużym zainteresowaniem mieszkańców gminy. Wykonano łącznie ponad 520 badań.

10. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ MGOPS W KAMIENIU KRAJEŃSKIM

10.1. Dodatek mieszkaniowy

Tutejszy ośrodek zajmuje się również prowadzeniem spraw związanych z **dotatkiem mieszkaniowym**, którego celem jest pokrycie części kosztów utrzymania mieszkania, jakie zobowiązana jest ponosić osoba uprawniona do otrzymania dodatku.

W omawianym roku wypłacono **342** dodatki mieszkaniowe na łączną kwotę **114.043,52 zł**

W 2023 roku z pomocy w postaci dodatku mieszkaniowego skorzystało **38** gospodarstw domowych, w tym **28** rodziny ze wsi oraz **10** rodzin z miasta.

Złożonych zostało **59** wniosków, pozytywnie rozpatrzono **58**. Wydana została **jedna** decyzja odmawiająca przyznania dodatku mieszkaniowego.

10.2. Dodatek elektryczny

Dodatek elektryczny skierowany był dla gospodarstw domowych, w których głównym źródłem ciepła była **pompa ciepła bądź ogrzewanie elektryczne/bojler elektryczny**.

Dodatek występował w formie jednorazowej i uzależniony był od zużycia energii:

- 1000 złotych w przypadku zużycia energii elektrycznej w 2021 roku na poziomie maksymalnie 5MWh,
- 1500 złotych w przypadku zużycia energii elektrycznej w 2021 roku przekraczającym 5MWh.

Do tut. organu w 2023 r. wpłynęło **7 wniosków**. Wydana została **jedna** decyzja odmowna w sprawie dodatku elektrycznego.

W 2023 r. wypłacono **13** dodatków elektrycznych w kwocie **15.500,00 zł** (kwota ta obejmowała dodatki, które przyznane były w 2022 roku).

10.3. Dodatek gazowy

Z refundacji podatku VAT mogli skorzystać odbiorcy w gospodarstwach domowych, którzy używają paliw gazowych do celów grzewczych. Jednym z warunków przyznania powyższego wsparcia było spełnienie kryterium dochodowego:

- 2100 zł dla jednoosobowego gospodarstwa domowego,
- 1500 zł dla wieloosobowego gospodarstwa domowego.

W 2023 r. wpłynęły **22 wnioski**. Wydana została **jedna** decyzja odmowna. **Jeden** wniosek organ pozostawił bez rozpatrzenia. Wypłacono dodatki gazowe na kwotę łączną **4.287,31 zł**.

10.4. Prowadzenie postępowań i wydawanie zaświadczeń, o których mowa w art. 411 ust. 10G Ustawy Prawo Ochrony Środowiska

W 2023 roku tutejszy ośrodek wydał **32 zaświadczenia** o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osobom fizycznym, które zamierzają złożyć wniosek o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach programu „Czyste powietrze” oraz „Ciepłe mieszkanie”

10.5. Pomoc Żywnościowa

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieniu Kraj. współpracuje z Kujawsko-Pomorskim Zarządem Wojewódzkim Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Bydgoszczy, który uczestniczy w realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD), Podprogram 2021 Plus. W dniu 22.02.2023 r. podpisano umowę o nieodpłatnej dystrybucji gotowych artykułów spożywczych w ramach Programu, który trwał od 22.02.2023 r. do 31.08.2023 r. W ramach umowy pomoc żywnościową w formie paczki otrzymało 250 osób (w tym 20 osób z Ukrainy).

Produkty żywnościowe dystrybuowane w ramach programu:

1. Makaron świderki - 610 kg o wartości 2854,80 zł,
2. Powidła śliwkowe - 108 kg o wartości 1180,44 zł,
3. Mleko - 600 litrów o wartości 2142,00 zł,
4. Olej rzepakowy - 600 litrów o wartości 4182,00 zł,

5. Szynka wieprz. - 288 kg o wartości 4173,12 zł,
6. Cukier biały - 600 kg o wartości 3882,00 zł.

Ogółem otrzymaliśmy **2806 kg** artykułów spożywczych o wartości **18414,36 zł**.

Ponadto Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieniu Kraj. dla beneficjentów otrzymujących pomoc żywnościową, przeprowadza szkolenia w ramach działań towarzyszących w których wzięło udział 90 osób.

10.6. Karta Dużej Rodziny

Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin wielodzietnych 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. Karta Dużej Rodziny wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług. W 2023 roku złożono **106** wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny. Liczba wydanych kart: **188**.

10.7. Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej

Kontynuacją lat ubiegłych również w 2023 roku nasz ośrodek realizował program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej pn. „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”, finansowany ze środków funduszu solidarnościowego. Na realizację i obsługę programu pozyskano środki w wysokości 186.789,05 zł. Pomoc asystenta otrzymało 11 osób z niepełnosprawnościami (6 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, 2 z umiarkowanym i 3 dzieci), w sumie zrealizowano 4699 godzin usług.

Realizacją tego programu zajmowało się również Stowarzyszenie „Dorośli-Dzieciom” z Sępólna Kraj. Dzięki współpracy naszego ośrodka ze stowarzyszeniem, 10 kolejnych niepełnosprawnych osób z gminy Kamień Kraj. uzyskało wsparcie asystenta osobistego. Zrealizowano u nich 2700 godzin.

10.8. Prace społecznie użyteczne

W ramach prac społecznie użytecznych zatrudniono 13 osób będących beneficjentami naszego ośrodka. Wykonali oni 4.088 godzin pracy. Łącznie na ten cel wydatkowano kwotę 42.254,80 zł. Stawka za jedną godzinę pracy wynosiła 10,90 zł. Pracowników zaopatrzone w niezbędne obuwie ochronne, rękawice itp., na to działanie wydatkowano kwotę 1.577,12 zł.

10.9. Punkt Poradnictwa Specjalistycznego

W ramach swojej działalności tutejszy ośrodek prowadzi również Punkt Poradnictwa Specjalistycznego dla mieszkańców całej gminy. W ramach punktu świadczone są bezpłatne porady prawnika, psychologa oraz pracownika socjalnego.

W 2023 r. ze wsparcia Punktu Poradnictwa Specjalistycznego skorzystały 44 rodziny. W punkcie udzielono łącznie 114 porad.

10.10. Realizacja imprez na rzecz społeczności lokalnej

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy z Miejsko-Gminną Biblioteką zorganizował 6 grudnia 2023 r. imprezę pod nazwą „**Magiczne Mikołajki**”, która odbyła się na Rynku Miejskim w Kamieniu Krajeńskim. Było to wydarzenie otwarte, w którym udział mogli wziąć wszyscy mieszkańcy gminy. Impreza cieszyła się dużym zainteresowaniem. Główną atrakcją była wizyta świętego Mikołaja, który rozdał łącznie 350 słodkich upominków dla dzieci, a na dorosłych czekał poczęstunek – gorąca kawa i grill.
- w 2023 r. ośrodek zorganizował również działanie na rzecz osób niepełnosprawnych z gminy Kamień Kraj. pn. „**Poznajemy naszą historię – wycieczka do Biskupina**” dofinansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Z wycieczki skorzystało łącznie 45 osób niepełnosprawnych (w tym 10 osób do 18 r.ż. oraz 35 osób dorosłych). Przedsięwzięcie to już siódmy rok cieszy się dużym zainteresowaniem niepełnosprawnych mieszkańców gminy. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 4.735,00 zł, z czego 2.553,00 zł otrzymaliśmy w formie dotacji ze środków PFRON.

11. BILANS POTRZEB

Analiza realizowanych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zadań, przedstawionych w sprawozdaniu za 2023 rok pozwala określić najpilniejsze potrzeby w zakresie pomocy społecznej na 2024 rok:

- 1) Zabezpieczenie środków finansowych na bieżącą i skuteczną realizację zadań realizowanych przez MGOPS w Kamieniu Krajeńskim.
- 2) Podnoszenie poziomu i doskonalenie sprawności funkcjonowania pomocy społecznej poprzez stałe podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry pomocy społecznej.

- 3) Remont pomieszczeń z przeznaczeniem na magazyn żywności niezbędny do realizacji programu pomocy żywnościowej.
- 4) Dalszy rozwój wsparcia środowiskowego dla osób niepełnosprawnych i starszych poprzez rozwój usług realizowanych w miejscu zamieszkania – asystentura osobista osoby niepełnosprawnej.
- 5) Pozyskiwanie dodatkowych środków na realizację projektów na rzecz osób niepełnosprawnych oraz wykluczonych społecznie, w szczególności na działalność Klubu Seniora.
- 6) Zapewnienie środków finansowych w budżecie gminy w pełni zabezpieczających odpłatność za pobyt mieszkańców w DPS oraz kosztów pieczy zastępczej.

Tabela nr 5 Potrzeby MGOPS na 2024 r.

Lp.	Nazwa zadania	Potrzeby na 2024 r.
1.	Ochrona zdrowia (profilaktyka)	11.000,00
2.	Domy Pomocy Społecznej	775.000,00
3.	Ośrodki wsparcia	110.812,00
4.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane przy zasiłkach stałych	8.000,00
5.	Zasiłki okresowe	47.400,00
6.	Zasiłki celowe	60.000,00
7.	Dodatki mieszkaniowe	138.000,00
8.	Zasiłki stałe	120.000,00
9.	Wypłacanie wynagrodzenia dla opiekunów prawnych	90.000,00
10.	Utrzymanie ośrodka pomocy społecznej	1.595.775,00
11.	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne	713.323,00
12.	Program „Posilek w szkole i w domu”	121.667,00
13.	Prace społecznie użyteczne	45.000,00
14.	Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, świadczenia wychowawcze	3.092.000,00
15.	Odpłatność za pieczę zastępczą	152.000,00

16.	Składka zdrowotna	27.900,00
17.	Fundusz Pomocy Ukrainie	49.000,00
RAZEM		7.156.877,00

źródło: opracowanie własne

UZASADNIENIE

do uchwały Nr LXI/426/2024 Rady Miejskiej w Kamieniu Krajeńskim z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kamieniu Krajeńskim za 2023 rok oraz potrzeb w zakresie pomocy społecznej na 2024 rok.

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Wobec powyższego podjęcie przedmiotowej uchwały jest uzasadnione.